

**Amendement****onderwerp:** Herinvoering van prudent financieel beleid

De raad van de gemeente Gouda in vergadering bijeen op 8 november 2023 voor de behandeling van de programmabegroting 2024-2027.

Kennis genomen te hebben van de beraadslaging en gehoord hebbende het debat over het gestelde

**Constaterende dat:**

- Gouda tussen 1967 en 2002 een artikel-12 gemeente was omdat de Goudse colleges in die lange periode niet werden geacht zelfstandig financiële beslissingen te kunnen nemen;
- Gouda in 2002 met een forse financiële injectie werd gesaneerd met als resultaat een schuld van circa 30 miljoen;
- Het eigen vermogen in 2002 circa 120 miljoen bedroeg;
- Tussen 2002 en 2014 drie colleges elk de schuld met circa 100 miljoen hebben verhoogd tot een totale schuld van 320 miljoen euro in 2014;
- Het eigen vermogen in 2014 was gezakt naar circa 25 miljoen;
- Het college (inclusief Gouda Positief) tijdens de periode 2014-2018 het voor elkaar heeft gekregen om de totale schuld met 50 miljoen te laten dalen;
- Het uitgangspunt voor deze doelstelling gestoeld was op een keuze voor prudent financieel beleid waarbij aangaan van extra schulden onwenselijk was maar, waarbij het voorzieningenniveau wel op peil gehouden moesten worden;
- Er gedeelde zorgen waren dat de koers die door eerdere colleges was ingezet niet meer op korte termijn zou kunnen worden omgedraaid wat mogelijk tot een verdere, niet beïnvloedbare verhoging van de schuld zou kunnen leiden;
- Om dit tegen te gaan, een schuldenplafond is ingevoerd dat als stok achter de deur moest fungeren op het aangaan van schulden te stoppen. Het schuldenplafond hield in dat, wanneer dit plafond zou worden bereikt, er een volledige investeringsstop en inhuurstop door de gemeente zou worden afgekondigd.
- Het beleid van dit college het mogelijk maakte om in het laatste jaar (2018) de OZB met 2 miljoen te verlagen wat nationaal enthousiasme opleverde;
- Het college (2018-2022) in de beginperiode de vruchten plukte van het prudente financiële beleid van het vorige college door onder meer de opbrengst te incasseren van het Gouwe Park en de verkoop van het Cyclus terrein aan de firma Refractories, waardoor de schuld in de startperiode van dat college af kon nemen;

**Overwegende dat:**

- De colleges vanaf 2018 tot heden dit schuldenplafond gingen opvatten als een grens en ook vrijbrief om extra schulden aan te gaan. Dat is geheel in tegenspraak met de oorspronkelijke bedoeling van het instellen van een schuldenplafond;
- Het mogelijk bereiken van het schuldenplafond dit huidige college nu niet aanzet om een investeringsstop en inhuurstop af te kondigen, maar dat zij het plafond gaat verhogen middels argumenten als inflatiecorrectie, zodat het aangaan van schulden onverkort doorgezet kan worden;
- De huidige programmabegroting 2023-2027 Gouda opzadelt met een forse groei van de schuld tussen 2023 en 2026 met maar liefst 40 miljoen euro;
- Vanaf 2026 wordt verondersteld en aangegeven dat dan de schuld fors gaat afnemen maar die verwachting niet steekhoudend is onderbouwd;
- De rentestand voor 2022 negatief was maar dat de ECB op 2 augustus 2023 de rente met 0,25%-punt verhoogde tot 3,75%;
- Wanneer de totale schuld van Gouda van circa 300 miljoen (op termijn) zou worden afgerekend tegen deze rentestand, de inwoners aan rente jaarlijks 11,25 miljoen moeten ophoesten waarvoor geen investeringen in de stad kunnen plaatsvinden – wat neerkomt op circa 325 euro per huishouden aan woonlasten puur voor de renteverplichting van de gemeente;

- De woonlasten voor de inwoners van Gouda al erg hoog zijn maar dat het college voorstelt om deze verder met 12% te laten stijgen;
- De constante framing dat Gouda Positief vooral en alleen verantwoordelijk is voor het verhogen van de rioollasten terwijl zij onderdeel was van een (collegiaal) college dat daar gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor nam om het ontstane probleem in voorgaande periodes op te lossen getuigt van weinig collegialiteit. En, gaat voor het gemak voorbij aan het feit dat het vorige college heeft besloten om de kosten van klimaatadaptatie (afvoer van hemelwater) naar die rioolheffing toe te rekenen, waartegen Gouda Positief zich altijd fel heeft verzet, wat tot een aanzienlijke kostenstijging in het riool heeft geleid die nu aan de inwoners wordt doorbelast;
- In een tijd van forse lastenstijging voor onze inwoners, het de gemeente niet past om zowel deze generatie middels de woonlastenstijging als de toekomstige generaties middels de renteverplichting tot hogere belasting door de gemeente te dwingen.

***Wijzig Raadsbesluit Programmabegroting 2024-2027 als volgt:***

Voegt aan het besluit een extra beslispunt toe waarmee de tekst van de programmabegroting 2024-2027 als volgt wijzigt

- Op pagina 6 in de programmabegroting 2024-2027 van de gemeente Gouda wordt aan de passage "Het verbeteren van de financiële functie heeft prioriteit. Onderdeel van het verbeterprogramma is het verbeteren van de begroting" (wat op zichzelf een goede beschrijving is van de noodzaak tot verbeteren van de financiële situatie van de gemeente Gouda) de zin toegevoegd: "Het uitgangspunt van prudent financieel beleid, inhoudende dat naar schuldverlaging en lastenverlichting wordt gewerkt, zal opnieuw in de gemeente Gouda worden ingevoerd en in de eerste helft van 2024 zullen daartoe vanuit het college voorstellen worden uitgewerkt die in de kadernota van de zomer van 2024 worden opgenomen."
- Tevens wordt op dezelfde pagina 6 vervolgens de zin toegevoegd: "Mocht het college van de gemeente Gouda onwillig of niet bij machte zijn om voorstellen tot schuldverlaging en lastenverlichting voor te stellen dan zal daarover in de kadernota worden beschreven waarom dit niet mogelijk is met daaraan toegevoegd een uitwerking van voorstellen die bewerkstelligen dat in de periode tot en met 2026 de schulden niet worden verhoogd en bewerkstelligt dat de lokale lasten niet omhoog gaan."
- Op pagina 10 in de programmabegroting 2024-2027 van de gemeente Gouda in de rubriek "Bestuur en Organisatie" wordt aan de tekst toegevoegd: "Ten behoeve van de aan te bieden kadernota in 2024 zal aan de ambtelijke organisatie worden gevraagd om voorstellen uit te werken die het realiseren van een taakstelling bewerkstelligen waarmee jaarlijks 15 miljoen euro wordt bezuinigd, waardoor in deze collegeperiode de schuld niet met 40 miljoen toeneemt maar gelijk blijft."
- Verder wordt op dezelfde pagina 10 in dezelfde rubriek als laatste zin toegevoegd: "Tevens wordt ten behoeve van de aan te bieden genoemde kadernota aan de ambtelijke organisatie gevraagd om voorstellen uit te werken die het realiseren van het doel dat de lokale lasten de komende jaren niet worden verhoogd mogelijk maken, waardoor onze inwoners geen verslechtering van hun financiële armslag vanuit de gemeente Gouda krijgen."

**Ondertekening en naam:**

Gouda Positief, Jan de Laat